

[Peter Nielsen.]

tage et mindre pusterum i de almindelige investeringer til gavn for et mere rimeligt renteniveau.

At denne tilbageholdenhed af offentlige anlægsarbejder er på sin plads, er der vel nok enighed om, men der vil vel nok være delte meninger om, hvor særlig tilbageholdenhed skal finde sted. Valgkampen gav jo ikke noget fingerpeg, tværtimod. Der vil vel også uden for folketinget være forskellige opfattelser. Pædagogerne vil mene, at det i hvert fald ikke kan være på undervisningens område, lægerne, at det ikke kan være ved hospitalsbyggeri, den motoriserede del af befolkningen, at det ikke kan gå ud over vejbyggeri. Og for at andre ikke skal beskyldes mig for glemsomhed: militæret vil heller ikke mene, at tilbageholdenhed skal udvises hos dem. Modstand vil også vise sig, hvis det drejer sig om kulturen o. s. v. o. s. v. Det er i sandhed ikke nogen nem opgave for finansministeren, når han skal dele sol og vind lige.

Alle partier er enige om, at vi ikke må sakke agterud på uddannelsens område. Investeringer i ungdommen er påkrævet, ikke mindst af hensyn til fremtidens internationale konkurrence. Men her gælder det selvfølgelig om at investere de rigtige steder, også geografisk set, således at så mange som muligt kan få gavn heraf. Det gælder ikke alene universiteter, men også andre former for undervisningsanstalter, ikke mindst den almindelige folkeskoles udbygning.

Valgannoncerne gav det glædelige indtryk, at der er ved at være politisk enighed her i landet om at fortsætte sociale fremskridt, herunder også at forbedre vort sundhedsvæsen. Der må her investeres i nye institutioner. Mit parti deltager i øvrigt med interesse i det kommissionsarbejde, som oppositionen har foranlediget. Kan rationalisering og forenkling finde sted, uden at det går ud over den sociale tryghed, kan det kun hilse med glæde. Men kommissionen får jo et omfattende arbejdsstof, og alle sociale forbedringer kan ikke vente, til den har afsluttet sit arbejde, så derfor hilser jeg med glæde, at åbningstalen bebuder forbedringer på mange områder.

Det er vel begrænset, hvor stor tilbageholdenhed der kan ske ved investeringer i

uddannelsen, den sociale tryghed og sundhedsvæsenet, men der findes vel andre områder, hvor man bedre kan væbne sig med tålmodighed.

Ét er imidlertid, at vi kan være enige om at udbygge og forbedre samfundet, noget andet er, at der jo skal penge til. De fire såkaldt gamle partier har da også stort set været enige om de senere års udgiftslove, men når indtægterne hertil skal skaffes, er meningene noget divergerende.

Danmark beskatter ikke sin befolkning stærkere end andre lande, ja, ligger endog noget lavere end gennemsnittet, men skatterne virker alligevel mere tyngende her, og det skyldes vort knudrede og indviklede skattesystem. Skatten kommer i pukler for de fleste, og merindkomst beskattes for stærkt de første år, indtil den såkaldte ligevægtsskat indtræffer. Der er lappet herpå ved det såkaldte merindkomstfradrag, som også har haft en vis udjævnende virkning, selv om det i sig selv er en noget kunstig foranstaltning. Også på andre områder har vi prøvet at lappe i fællesskab, men om en egentlig skattereform har vi aldrig kunnet enes.

Valgkampen adskilte sig fra tidligere valgkampe ved, at der ikke blev talt om skattelettelser, men om skatteomlægninger. Nu kan vi selvfølgelig igen blive præsenteret for den gamle tese om, at når socialdemokratiske finansministre nu i så mange år har skaltet og valt med pengene, så kan der ikke foreløbig komme skattelettelser. Heroverfor vil så kun være at bemærke, at de fire partier har været enige om udgifterne, ligesom man kan lægge det nye statsregnskab på bordet sammen med tidligere års; regnskaberne viser, at der er god orden i statsfinanserne.

Ved skatteomlægninger har man imidlertid fra oppositionens side først og fremmest tænkt på overflytning fra indkomstskatter til vareafgifter. Jeg skal erkende, at de samfundsøkonomisk kan have en vis regulerende virkning. Skal der bremses på en for stor forbrugsudvidelse, sker det hurtigt og mest effektivt gennem forbrugsskatter, for så vidt der ikke gives anledning til hamstring. Opmærksomheden vil jo også som nævnt i åbningstalen samle sig om de såkaldte værditilvækstafgifter, som man vel